

Rozmach internetového fenoménu zvaného youtubering.

Co vnesl do života rodin dnešních školáků?

Youtubeři podivuhodných jmen vzájemně soutěží, kdo se svému internetovému publiku zavděčí hloupějšími řeči. Čím víc webových lajků od dětí získají, a ty se dostávají výhradně za žvanění a pitomé fórky, tím vyšší je jejich hodnota. Firmy si v jejich videích na YouTube platí reklamu. A oni inkasují deseti- až statisíce měsíčně. Jejich malí diváci to samozřejmě vědí a získávají dojem, že tohle je to pravé povolání budoucnosti: natáčet se na video, žvanit o sobě a u toho krkat, vyplazovat jazyk, svíjet se v křečích, hystericky se smát a mluvit co nejuvolněji.

Slovník dětí obohatili nejen plejádou českých nadávek, z nichž idiot, retard, parchant a do prd... patří k těm méně šťavnatým.

V době chytrých telefonů a sluchátek nezaregistruje dospělý téměř nic. Dítě si v povolené časy cosi sleduje na svém mobilu. Pravidelnými letnými pohledy na jeho obrazovku kontrolujete, zda nehraje militantní hry, které má zakázané. Nehraje je. Školáci dnes už hry často ani nehrají, hrají je za ně youtubeři, kteří svou méně či více úspěšnou snahu peprně komentují, a děti se jen dívají, pobaveně smějí a... lajkují.

Hlášky youtuberů

„Čau lidi, vítám vás u mýho prvního videa.“

„Ty vole, do pytle, nastav tam větší brightness, já vůbec nevidím, kde je ten klíč! Housi, ty potřebuješ nový trenky, ne? House bude mít orgasmus!“

„Ahoj všichni, dneska se připravte na takový relaxační video, já jsem v posteli, venku prší, mám tu čaj a nemám kalhoty. Víkend jsem strávil s rodinou, viděl jsem je po dost dlouhé době.“

„Takže čau, já jsem Fallenka a dneska tu mám pro vás video, o který jste si fakt strašně psali.“

„Zdravím, lidi, dneska vám ukážu svou sbírku zbraní.“

„Čau lidi, jmenuju se Martin a jsem dement.“

Na YouTube si někteří vedou vlastní kanál. Vzhledem k věkové hranici používání služeb Googlu (a tedy i Youtube) by dítě mladší 13 let vůbec nemělo založit Youtube kanál a sdílet videa.

Přesto mají založené vlastní kanály a natáčejí videa. Vypadá to úplně neškodně. Pomocí speciálních aplikací, které si intuitivně stahují, svá videa stříhají, opatřují hudbou a rozmanitými obrázky. Vypadá to kreativně a docela roztomile. Byť... Každé video začíná hláškou „Čau lidi, vítám vás u svého prvního (druhého, pátého, dvacátého...) videa. Dnes si budeme povídat o...“ a tak dál.

ALE zveřejňují pod svým jménem kompletní virtuální prohlídku bytu, kde ještě chybí jediná informace, a to že jste právě na dovolené.

Na co děti upozornit

Děti by měly vědět, že někteří youtuberi v honbě za co největším počtem sledujících často překračují nejen hranice slušného chování, ale někdy i zákona.

Rodiče by své ratolesti měli také upozornit, že ne vše, co se ve videích děje, je realita. Jak lze jednoduše lidi videem obelhat.

A konečně, pokud rodiče mají doma nějakého začínajícího youtubera, je vhodné si připomenout zásady bezpečnosti.

Informace pro zloděje – Asi nejčastějším prohřeškem bývá sdílení informací velice cenných pro zloděje. Ti nejenže se z blogu postupně mohou dozvědět, co všechno lze v domácnosti daného youtubera najít, ale také kde bydlí, kdy je i s rodinou na dovolené a na jak dlouho. Přesně tohle by se objevovat nemělo.

Příliš osobních informací – Někteří lidé jsou v běžném životě velice otevření a sdílní. Když důvěrně hovoří se svými nejbližšími, nemusí se obvykle ničeho obávat. Na internetu jsou však i cizí lidé a ne všichni musí být vždy „hodní“. Příliš otevřené sdílení zejména osobních informací a niterných pocitů se může v budoucnu stát nástrojem třeba ke **kyberšikaně**.

Publikace citlivých informací o ostatních lidech – Jenže blog je na internetu, je veřejný, a psát veřejně citlivé informace o cizích lidech může být ošemetné i po právní stránce.

Osobní fotografie – Libovolná fotografie publikovaná na internetu z něj totiž už nikdy nemusí zmizet. Za 5, 10, 15 let se může objevit znovu. Někdy i mnohem později. Proto není rozumné publikovat fotografie, které zachycují lidi v podroušeném stavu nebo třeba v nějakých vyzývavých pózách.

Sdílení osobních údajů – Osobní údaje jsou dnes to nejcennější, co máme. Spolu s podpisem. Bohužel, během let se obvykle nemění. Zveřejňovat své osobní údaje na blogu – místo a datum narození, rodné číslo, adresu, jména rodičů a sourozenců – se může kdykoliv v budoucnu vymstít. Třeba když si pak někdo na vaše osobní údaje vezme půjčku nebo je nahlásí revizorovi při jízdě na černo.

Jak se nejčastěji kyberšikana projevuje?

Na sociálních sítích se jedná třeba o nenávistné komentáře, vytvoření falešného profilu, který dotyčného vyobrazuje v ponižujících situacích. Dále zveřejnění ponižujícího videa nebo fotografie, koláže, obtěžování přes mobil, e-mail, do kterého se agresor nabourá a posílá zprávy lidem z adresáře toho dítěte. Nový fenomén je šikana v on-line hrách. Děti si mohou krást herní postavy nebo virtuální věci.

Často dochází i k vyčleňování z kolektivu, ke zesměšňování a ponižování na sociálních sítích.

U kyberšikany jsou projevy spíš psychické. Dítě má nechuť chodit do školy, má psychosomatické bolesti břicha, trápí ho nespavost, je zamlklé, má noční děsy a podobně. Rodiče - Ideální je si promluvit s dítětem, zjistit přesně, co se děje, a pak kontaktovat školu, požadovat od ní řešení situace.

Počítačová gramotnost bude stále důležitější pro vyhledávání informací, vzdělání i pro zaměstnání. Je však důležité, abyste své děti chránili na internetu, facebooku a všech sítích, není zde vždy bezpečno.

Portál JakouHru.cz

Videohry, ať už je děti hrají na konzolích, počítačích nebo mobilech, tvoří velký podíl na trávení jejich volného času. To většina rodičů dobře ví, protože své děti mají možnost pozorovat. Co však většina rodičů neví? Jakou hru jejich dítě hraje. Ne, že by se nezajímali, ale málokdy mají možnost hru prozkoumat a zjistit, co vlastně jejich dítěti dává a čím je případně ohrožuje.

Portál JakouHru.cz vznikl právě proto, aby rodiče měli možnost dozvědět se o hrách, které naplňují volný čas jejich dětí, více. Nabídka her tvoří skutečně nepřehlednou džungli, ve které se orientuje málokdo. Mezi hrami jistě najdete takové, v nichž jde jen o počty mrtvol a brutální násilí, ale i takové, které naučí vaše děti důležité dovednosti, a to lépe než kdokoli jiný. Hry rozvíjejí logické myšlení, vyžadují promyšlet strategii, naučit se týmové spolupráci, osvojit si vedení, plánování, řešení krizových situací, budují kreativní přístup, trénují v komunikaci, učí cizí jazyky a další „soft“ i „hard skills“. A zároveň děti neuvěřitelně baví.

JakouHru.cz je tu právě proto, aby se rodiče o videohrách dozvěděli více. A není to jen starost o to, co dělá dítě ve volném čase. Jde i o to, co bude dítě dělat v budoucnosti a na jakých dovednostech a potenciálu svou budoucnost postaví.

Videohra může být skutečně skvělý učitel. Uvědomují si to i firmy a některé cíleně oslovují týmové vůdce „onlinovek“ a nabízejí jim práci manažerů.

Pro portál JakouHru.cz byl vyvinut unikátní nezávislý systém hodnocení her. K hodnocení přidávají také odborný odhad věkové vhodnosti dané hry na věkové škále 2 - 17 let.

Nejdůležitějšími položkami hodnocení jsou oblasti Rozvoj, Rizika a Provedení.

- Rozvojem mysli schopnost hry naučit hráče, či rozvinout jeho osobnost v desítkách sledovaných kritérií. Součástí je například schopnost spolupráce, komunikace, výuka cizích jazyků, ale také empatie, přírodní vědy, pochopení fenoménů stárání či nezaměstnanosti a řada dalších.
- V oblasti Rizika shrnují všechny negativní projevy hry a jejich míru. Jde zejména o násilí, nevhodné vzorce chování, nevhodnou mluvu, ale také například děsivost či konzumerismus.
- Hodnocení Provedení shrnuje ryze technické a herní aspekty hry, jako jsou grafika, zábavnost či hratelnost.

Pevně věříme, že mnoha dalším rodičům pomůžeme proměnit jejich obavy v dobrý pocit, že jejich dítě nemarní svůj čas zbytečně.